

Spis treści:

Warsztat metodologii literaturoznawczej

Laboratorium literatury polskiej od średniowiecza do końca XIX w. 1

Laboratorium literatury polskiej od średniowiecza do końca XIX w. 2

Problemy literatury polskiej XX wieku 1

Problemy literatury polskiej XX wieku 2

Historia badań literackich

Wiedza o języku polskim 1

Wiedza o języku polskim 2

Językoznawstwo ogólne i wybrane teorie języka

Interpretacje kontekstualne literatury polskiej

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Warsztat metodologii literaturoznawczej
Nazwa w języku angielskim:		The workshop methodology of literature
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		drugiego stopnia
Rok studiów:	pierwszy	
Semestr:	pierwszy	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Piotr Prachnio
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Piotr Prachnio, dr hab. Roman Bobryk
Założenia i cele przedmiotu:		Nabywanie zaawansowanej wiedzy z zakresu metodologii badań literackich. Opanowanie umiejętności stosowania metod badań literaturoznawczych w praktyce, zwłaszcza w kontekście pisania pracy magisterskiej. Nabycie gotowości do krytycznego odbioru tekstów literackich przy wykorzystaniu zaawansowanych narzędzi i teorii wchodzących w zakres literaturoznawstwa.
Symbol efektu	Efekty uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	terminologię z zakresu metodologii badań literackich,	K_W02
W_02	miejsce oraz znaczenie metodologii badań literackich w literaturoznawstwie oraz jej specyfikę przedmiotową,	K_W01
W_03	zjawiska, problemy i techniki analityczne związane z wybranymi orientacjami metodologicznymi.	K_W03
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego

U_01	łączyć terminologię naukową z właściwymi kontekstami metodologicznymi i krytycznie odnosić się do zastosowań różnych metodologii w praktyce interpretacyjnej,	K_U01, K_U02
U_02	stosować w logiczny sposób metodologię literaturoznawczą w procesie interpretacji,	K_U05, K_U06
U_03	uzasadnić przydatność wybranej metody w analizie i interpretacji danego problemu lub zjawiska.	K_U04, K_U05
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	odbioru różnorodnych artystycznie tekstów przy wykorzystaniu zaawansowanych narzędzi i teorii wchodzących w zakres literaturoznawstwa,	K_K03
K_02	uczestnictwa w życiu naukowym, poszerzania swojej świadomości metodologicznej i umiejętności w zakresie analizy i interpretacji tekstu.	K_K01
Forma i typy zajęć:		ćwiczenia audytoryjne
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Wymagana jest wiedza z zakresu poetyki, zdobyta podczas studiów pierwszego stopnia na zajęciach takich jak: Wstęp do literaturoznawstwa, Wersyfikacja i stylistyka literacka, Kompozycja dzieła literackiego oraz Genologia literacka.		
Treści modułu kształcenia:		
Zajęcia mają charakter teoretyczno-praktyczny. Opierają się na dwu podstawowych czynnościach: zapoznaniu z teoretycznymi podstawami wybranych metodologii badań literaturoznawczych (w ramach prezentacji teoretycznych przygotowywanych przez prowadzącego oraz każdego ze studentów), a także wspólnej, krytycznej lekturze „wzorcowych” dla wybranych metodologii interpretacji utworów literackich. Problemy szczegółowe (każde zagadnienie planowane jest na pełną jednostkę ćwiczeniową obejmującą 2x45 minut): 1. Fenomenologia 2. Hermeneutyka 3. Krytyka tematyczna 4. Psychoanaliza 5. Interpretacja figuralna 6. Semiotyka 7. Strukturalizm 8. Formalizm rosyjski 9. Poststrukturalizm i dekonstrukcja 10. Feminizm 11. Postkolonializm		

12. Komparatystyka
13. Kulturowa teoria literatury
14. Queer i gender

Literatura podstawowa:

1. Anna Burzyńska, Michał Paweł Markowski, *Teorie literatury XX wieku. Podręcznik*, Kraków 2006.
2. Paweł Dybel, *Oblicza hermeneutyki*, Kraków 2012.
3. Umberto Eco, *Interpretacja i nadinterpretacja*, przeł. Tomasz Bieroń, Kraków 1996.
4. Zofia Mitosek, *Teorie badań literackich*, Warszawa 1995 (lub inne wydanie).
5. *Literatura. Teoria. Metodologia*, red. Danuta Ulicka, Warszawa 2006.
6. *Teorie literatury XX wieku. Antologia*, red. Michał Paweł Markowski, Anna Burzyńska, Kraków 2006 (wybrane teksty: Wiktor Szklowski, Jacques Derrida, Umberto Eco).

Literatura dodatkowa:

1. Jan Błoński, *Język właściwie użyty. Szkice o poezji polskiej drugiej połowy XX wieku*, Kraków 2019 (wybrane szkice).
2. Pierre Bourdieu, *Reguły sztuki. Geneza i struktura pola literackiego*, przeł. Andrzej Zawadzki. Kraków 2007 (fragmenty).
3. Paweł Dybel, *Psychoanaliza - ziemia obiecana? Z dziejów psychoanalizy w Polsce 1900-1989. Cz. 1, Okres burzy i naporu: początki psychoanalizy na ziemiach polskich okresu rozbiorów 1900-1918*, Kraków 2016.
4. Paweł Dybel, *Mesjasz, który odszedł. Bruno Schulz i psychoanaliza*, Kraków 2017 (fragmenty).
5. Michał Głowiński, *Francuska krytyka tematyczna*, „Pamiętnik Literacki”, LXII, 1971, z. 2.
6. *Przestrzeń i literatura*, red. Michał Głowiński, Aleksandra Okopień-Sławińska, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1978 (rozprawa: Mariana Płacheckiego).
7. Andrzej Hejmej, *Komparatystyka. Studia literackie – studia kulturowe*, Kraków 2013.
8. Maria Janion, *Płacz generała. Eseje*, Warszawa 1998 (rozprawa *Wojna i forma*).
9. *„Ceglane ciało, gorący oddech”. Warszawa Leopolda Tyrmanda*, red. Agnieszka Karpowicz, Piotr Kubkowski, Włodzimierz K. Pessel, Igor Piotrowski, Warszawa 2015 (artykuł Elżbiety Rybickiej).
10. Katarzyna Lisowska, *Gwałt i cisza albo o tajemniczych fragmentach Pamiętnika z powstania warszawskiego [w:] MiroFor 2024 / tom 4: „Co już. Co jeszcze”*, red. Joanna Niżyńska, Adam Poprawa, Piotr Sobolczyk, Gdańsk 2024.
11. Joanna Niżyńska, *Królestwo małoznaczności. Miron Białoszewski a trauma, codzienność i queer*. Przeł. Agnieszka Pokojska, Kraków 2018 (fragmenty).
12. Piotr Prachnio, *Notatki o specjalizacji poetyk*, „Topos” 2018, nr 1, s. 75-102.
13. Piotr Prachnio, *Miron Białoszewski w Warszawie traumatycznej. Nowe perspektywy białoszewskologii: trauma studies i Queer [w:] MiroFor 2020 / tom 1: „Ewr kaplet”? Red. Agnieszka Karpowicz, Piotr Sobolczyk, Gdańsk 2020.*
14. Piotr Prachnio, *Między artystem a obscenicznością. Recepcja Jamesa Joyce’a w Polsce w latach 1924–1939*, „Tekstualia” 2024, nr 3 (38), s. 171-188.
15. Jean Paul Sartre, *Wyobrażenie. Fenomenologiczna psychologia wyobraźni*, przeł. Paweł Beylin. Warszawa 2012 (fragmenty).

16. Janusz Sławiński, *Prace teoretycznoliterackie z lat 1974-2001*, Warszawa 2024 (wybrane prace).
17. Ewa Thompson, *Trubadurzy imperium. Literatura rosyjska i kolonializm*, Kraków 2000 (fragmenty).
18. *Kulturowa teoria literatury. Poetyki, problematyki, interpretacje*, red. Teresa Walas, Ryszard Nycz, Kraków 2012 (tekst Romy Sendyki).

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Zespołowe i indywidualne rozwiązywanie zadań problemowych, studium przypadku, analiza tekstów literackich, analiza literatury przedmiotu, dyskusja, prezentacja multimedialna.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03	Efekty z zakresu wiedzy będą weryfikowane na podstawie kolokwium zaliczeniowego, odpowiedzi ustnych na zadane pytania oraz referatu przygotowanego samodzielnie przez studenta.
U_01, U_02, U_03	Efekty z zakresu umiejętności będą weryfikowane na podstawie pracy pisemnej (interpretacji wybranego tekstu z wykorzystaniem wybranej metodologii), odpowiedzi ustnych na zadane pytania i postawione problemy.
K_01, K_02	Efekty z zakresu kompetencji będą weryfikowane na podstawie obserwacji sposobu prezentowania wyników zadań i studiów przypadku, zachowań studenta oraz jego zaangażowania w dyskusję i rozwiązywanie zadań problemowych.

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę. Podstawą oceny końcowej jest aktywność na zajęciach i merytoryczność wypowiedzi oraz ocena z kolokwium i pracy zaliczeniowej – pisemnej interpretacji wybranego tekstu literackiego z wykorzystaniem wybranej metodologii.

Warunki zaliczenia ćwiczeń: uzyskanie minimum oceny dostatecznej z kolokwium i pracy zaliczeniowej.

Ocena z kolokwium przeprowadzanego w formie testu, obejmującego treści wykładowe i wskazane pozycje literatury przedmiotu:

91 – 100% – bardzo dobra,

81 – 90% – dobra plus,

71 – 80% – dobra,

61 – 70% – dostateczna plus,

51 – 60% – dostateczna,

50 – 0% – niedostateczna.

Ocena z pracy zaliczeniowej, będącej pisemną interpretacją wybranego tekstu literackiego z wykorzystaniem wybranej metodologii:

46 – 50 punktów – ocena bardzo dobra,

41 – 45 punktów – ocena dobra plus,

36 – 40 punktów – ocena dobra,

31 – 35 punktów – ocena dostateczna plus,

26 – 30 punktów – ocena dostateczna,

poniżej 25 punktów – ocena niedostateczna.

Kryteria oceny pracy zaliczeniowej:

- 1) struktura pracy – maksymalnie 5 punktów,
- 2) poprawność merytoryczna – maksymalnie 25 punktów,
- 3) innowacyjność interpretacji – maksymalnie 10 punktów,
- 4) język i styl – maksymalnie 10 punktów.

Ocena końcowa z ćwiczeń:

Ocena z kolokwium przeprowadzanego w formie testu:

- 9 punktów – bardzo dobra,
8 punktów – dobra plus,
7 punktów – dobra,
6 punktów – dostateczna plus,
5 punktów – dostateczna,
poniżej 4 punktów – niedostateczna.

Ocena z pracy zaliczeniowej:

- 9 punktów – bardzo dobra,
8 punktów – dobra plus,
7 punktów – dobra,
6 punktów – dostateczna plus,
5 punktów – dostateczna,
poniżej 4 punktów – niedostateczna.

Ponadto za aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach student może uzyskać na poszczególnych zajęciach 0,5 punktu, co łącznie daje możliwość zdobycia 4 punktów w semestrze.

Ocena końcowa z ćwiczeń:

- 21 – 22 punkty – bardzo dobra,
19 punktów – dobra plus,
15 – 17 punktów – dobra,
14 punktów – dostateczna plus,
12 punktów – dostateczna,
10 punktów i mniej – niedostateczna.

Poprawa kolokwium w trakcie dyżurów. Możliwe jest jedno podejście.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godzin
Konsultacje	2 godziny
Przygotowanie do zajęć	14 godzin
Przygotowanie interpretacji	14 godzin

Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	15 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia			
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Laboratorium literatury polskiej od średniowiecza do końca XIX w. 1	
Nazwa w języku angielskim:		Laboratory of Polish literature from the Middle Ages to the end of the 19th century 1	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska	
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		drugiego stopnia	
Rok studiów:	pierwszy		
Semestr:		pierwszy	
Liczba punktów ECTS:	2		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr hab. Andrzej Borkowski	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr hab. Andrzej Borkowski, dr hab. Barbara Stelingowska, dr Marcin Pliszka	
Założenia i cele przedmiotu:		1. Nabycie wiedzy z zakresu zjawisk literackich w Polsce od średniowiecza do końca XIX stulecia 2. Opanowanie umiejętność analizowania tekstów literackich, chronologicznego ich szeregowania i wykorzystania nabytych umiejętności w praktyce polonistycznej 3. Wykształcenie umiejętność klasyfikacji tekstów i używanie terminologii historycznoliterackiej.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
W_01	szkoły i tradycje badawcze w zakresie literaturoznawstwa wraz z ich kontekstami ideowymi, cywilizacyjno-kulturowymi oraz kwestie wykorzystania wiedzy literackiej w perspektywie interdyscyplinarności;		K_W04
W_02	perspektywy badań różnych epok literackich w odniesieniu do współczesnych prądów oraz metodologii w naukach humanistycznych;		K_W06

W_03	zagadnienia z zakresu związków literatury polskiej (epoki dawne do wieku XIX) i powszechnej, komparatystyki literackiej oraz perspektywy szerokiego wykorzystania wiedzy literaturoznawczej j w różnego typu projektach badawczych;	K_W07
W_04	zagadnienia z historii literatury polskiej w ujęciu synchronicznym i diachronicznym.	K_W08
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	wykorzystywać określone źródła informacji, wyszukiwać, selekcjonować oraz integrować informacje pochodzące z różnych źródeł i na tej podstawie formułować krytyczne sądy i rozwiązywać nietypowe problemy literaturoznawcze (od średniowiecza do wieku XIX), jak też w sposób innowacyjny wykonywać zadania w różnorodnych warunkach;	K_U01
U_02	posługiwać się specjalistyczną terminologią, jak też wykorzystywać umiejętności badawcze do analizy oraz syntezy różnych poglądów, doboru metod, sposobów opracowania i prezentacji wyników badań, zwłaszcza literaturoznawczych z zakresu epok dawnych do wieku XIX.	K_U02
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	odbioru różnorodnych tekstów artystycznych, traktując dzieło literackie jako tekst nacechowany aksjologicznie.	K_K03
Forma i typy zajęć:		Wykład
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowa wiedza z zakresu historii literatury polskiej, zwłaszcza ogólna znajomość epok od średniowiecza do pozytywizmu. Wstępna orientacja w teorii literatury i podstawowych pojęciach literaturoznawczych. Zainteresowanie historią i tradycją literatury polskiej.		
Treści modułu kształcenia:		
- Wizerunek śmierci oraz obraz rodzimej kultury funeralnej w literaturze dawnej. - Literatura renesansowa (tematy, motywy, toposy). - Strach w literaturze dawnej. - Topika oniryczna w literaturze i kulturze europejskiego baroku. - Podróżowanie w literaturze XVIII wieku. - Gotycyzm i fantastyka w literaturze XVIII i XIX wieku - Sny w literaturze romantyzmu. <i>Femme fatale</i> w literaturze XIX wieku. - Obrazy i symbole w literaturze Młodej Polski.		
Literatura podstawowa:		

1. Johan Huizinga, *Jesień średniowiecza*, przeł. T. Brzostowski, t. I-II. Warszawa 1967 (lub wyd. inne).
2. *Słownik literatury polskiej XIX wieku*, red. Józef Bachórz i Alina Kowalczykowa, Wrocław 1991.
3. *Słownik literatury staropolskiej*, red. Teresa Michałowska, Wrocław 1998.
4. Maria Podraza-Kwiatkowska, *Symbolizm i symbolika w poezji Młodej Polski*, Kraków 1994.
5. Marcin Pliszka, *W onirycznym teatrze. Sen w poezji polskiego baroku*, Siedlce 2015.

Literatura dodatkowa:

1. Andrzej Borkowski, *Konteksty i przestrzenie "męskości" w "Żywocie człowieka poczciwego" Mikołaja Reja*, „Rocznik Liwski” (2022/2023), t. 1, s. 195-206.
2. Andrzej Borkowski, *Z wierszy o starości Wacława Potockiego („Ogród, ale nie plewiony”..., „Moralia”)*. W: *Wacław Potocki. W 400-lecie urodzin poety*, red. Krzysztof Koehler, Dariusz Chemperek, Warszawa 2023.
3. Wojciech Gutowski, *Mit - Eros - Sacrum. Sytuacje młodopolskie*, Bydgoszcz 1999.
4. Ernst Robert Curtius, *Literatura europejska i łacińskie średniowiecze*, tłum. i oprac. Andrzej Borowski, Kraków 2009.
5. Marcin Pliszka, *Drezno w relacjach polskich osiemnastowiecznych peregrynantów, Rekonesans.* „Wiek Oświecenia” 2020, z. 36.
6. *Między empatią a okrucieństwem*, red. Eugenia Łoch, Dariusz Piechota, Agnieszka Trześniewska, Gdańsk 2018.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład informacyjny i konwersatoryjny, film, prezentacja, pokaz i inne.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03, W_04	weryfikacja efektów uczenia się przeprowadzana jest w trakcie kolokwium pisemnego w formie testu sprawdzającego stopień opanowania przez studentów materiału wykładowego oraz wskazanych pozycji literatury.
U_01, U_02	kolokwium pisemne; ocena sposobu budowania wypowiedzi pisemnych oraz umiejętność rozumienia i zastosowania w praktyce nabytych informacji (analiza i interpretacja zjawisk literackich); opanowanie materiału literackiego z listy lektur do egzaminu oraz opanowanie terminów literackich i rozumienie procesu historycznoliterackiego.
K_01	obserwacja aktywności i zaangażowania studenta w rozwiązywanie zadań indywidualnych i zespołowych

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę. Obecność na wykładzie. Ocena z kolokwium pisemnego, obejmującego treści wykładowe i wskazane pozycje literatury przedmiotu oraz teksty źródłowe:

91 – 100% – bardzo dobra,
81 – 90% – dobra plus,

71 – 80% – dobra,
61 – 70% – dostateczna plus,
51 – 60% – dostateczna,
50 – 0% – niedostateczna

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładzie	15 godzin
Samodzielne przygotowanie się do zaliczenia	20 godzin
Studiowanie literatury przedmiotu	13 godzin
Udział w konsultacjach z przedmiotu i kolokwium pisemnym	2 godziny
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia			
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Laboratorium literatury polskiej od średniowiecza do końca XIX w. 2	
Nazwa w języku angielskim:		Laboratory of Polish literature from the Middle Ages to the end of the 19th century 2	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:			filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):			obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):			drugiego stopnia
Rok studiów:	pierwszy		
Semestr:		pierwszy	
Liczba punktów ECTS:	4		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr hab. Andrzej Borkowski	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr hab. Andrzej Borkowski, dr hab. Barbara Stelingowska, dr Marcin Pliszka	
Założenia i cele przedmiotu:		1. Nabycie wiedzy z zakresu polskiej literatury od średniowiecza do końca XIX wieku oraz jej szerokiego tła kontekstualnego 2. Wykształcenie umiejętności interpretacji tekstów literackich. 3. Opanowanie umiejętności wykorzystania nabytej wiedzy z historii i teorii literatury w praktyce polonistycznej oraz w obszarze dziedzictwa kulturowego.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
W_01	terminologię specjalistyczną szczególnie z zakresu literaturoznawstwa polskiego w odniesieniu do różnych epok literackich;		K_W02
W_02	problemy analizy i interpretacji tekstu z kręgu różnych epok i estetyk, cel i zakres badań nad literaturą polską, jej uwarunkowaniami genologicznymi i stylistycznymi oraz językiem polskim;		K_W03
W_03	w kontekście kulturowym zagadnienia przemian historycznych polszczyzny, jak też złożoność epok literackich (od średniowiecza		K_W05

	do XIX w.).	
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	sprawnie i efektywnie wyszukiwać informacje oraz je selekcjonować, a także łączyć wiedzę z różnych dyscyplin, wykorzystując ją w kontekście czynności badawczych w zakresie historii literatury polskiej (od średniowiecza do wieku XIX);	KU_04
U_02	analizować, definiować, redagować, streszczać i interpretować, tworzyć i edytować teksty, wykorzystując wiedzę z zakresu literaturoznawstwa, a zwłaszcza historii literatury polskiej różnych epok;	KU_06
U_03	przygotować wystąpienie ustne w języku polskim uwzględniając wielorakość gatunków mowy oraz ich specyfikę.	KU_08
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	otwartości na inne kultury, podejmowania działań, które mają na celu aktywne uczestnictwo w przedsięwzięciach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza literackiego, małej i wielkiej ojczyzny;	K_K02
Forma i typy zajęć:		Ćwiczenia audytoryjne
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowa wiedza z zakresu historii literatury polskiej, zwłaszcza ogólna znajomość epok od średniowiecza do pozytywizmu. Wstępna orientacja w teorii literatury i podstawowych pojęciach literaturoznawczych. Zainteresowanie historią i tradycją literatury polskiej.		
Treści modułu kształcenia:		
- Śmierć w literaturze i kulturze dawnej (od średniowiecza do wieku XVIII – na wybranych przykładach). <i>Fraszki</i> Jana Kochanowskiego (wybór) oraz wybór wierszy Wacława Potockiego i Jana Andrzeja Morsztyna. - Lęk i strach w kulturze i literaturze dawnej - Sen w poezji twórców barokowych i romantycznych (wybrane przykłady). - Miasto w literaturze XVIII wieku. - Podróże oświeconych. - Fantastyka i wiek XIX (wybrane przykłady) - Impresjonizm i symbolizm w poezji Młodej Polski. - Postać <i>femme fatale</i> i twórczość kobieca w literaturze polskiej XIX w. (wybrane przykłady).		
Literatura podstawowa:		

Propozycje bibliograficzne:

- Jan Kochanowski, *Fraszki*, oprac. Jerzy Pelc, Wrocław 1991 (lub wyd. inne).
- Jan Andrzej Morsztyn, *Utwory zebrane*, oprac. Leszek Kukulski, Warszawa 1971
- Wacław Potocki, *Dzieła*, oprac. Leszek Kukulski, Warszawa 1987.
- *Świat poprawiać – zuchwałe rzemiosło. Antologia poezji polskiego oświecenia*, oprac. Zbigniew Goliński i Teresa Kostkiewiczowa, Warszawa 1981 (wybór; Jan Czyż; Jakub Jasiński; Kajetan Koźmian)
- Cyprian Kamil Norwid, *Vade-mecum*, oprac. Jerzy Fert, Wrocław 1999.
- Juliusz Słowacki, *Dzieła* (dowolne wydanie)
- Adam Mickiewicz, *Dzieła* (dowolne wydanie)
- Stefan Grabiński, *Nowele*, Kraków 1980
- Tadeusz Miciński, *Poezje*, oprac. Jan Prokop, Kraków 1984.
- Maria Komornicka, *Xięga poezji idyllicznej*, oprac. Barbara Stelingowska, Warszawa 2023.
- Ponadto dodatkowy wybór tekstów z literatury romantycznej, pozytywistycznej i Młodej Polski (ustalenia szczegółowe podczas ćwiczeń).

Opracowania:

1. Barbara Stelingowska, *Zapomniane młodopolanki. Wokół nieznanej liryki kobiecej*, Siedlce 2024.
2. Anna Nasiłowska, *Historia literatury polskiej*, Warszawa 2019.
3. Maria Podraza-Kwiatkowska, *Symbolizm i symbolika w poezji Młodej Polski*, Kraków 1975.
4. Mario Praz, *Zmysł, śmierci i diabeł w literaturze romantycznej*, przeł. Krzysztof Żaboklicki, (dowolne wydanie).
5. *Słownik literatury polskiej XIX wieku*, red. Józef Bachórz i Alina Kowalczykowa, Wrocław 1991.
6. *Słownik literatury polskiego oświecenia*, red. Teresa Kostkiewiczowa, Wrocław 2002 (lub inne wydanie).
7. Marcin Pliszka, *Drezno w relacjach polskich osiemnastowiecznych peregrynantów. Rekonesans. "Wiek Oświecenia"* 2020, 36.
8. *Wymiary śmierci*, wybór i oprac. Stanisław Rosiek, Gdańsk 2010.
9. Marcin Pliszka, *W onirycznym teatrze. Sen w poezji polskiego baroku*, Siedlce 2015.

Literatura dodatkowa:

1. Teresa Michałowska, *Średniowiecze* (wyd. dowolne). Seria „Wielka Historia Literatury Polskiej”
2. Jerzy Ziomek, *Renesans* (wyd. dowolne)
3. Czeszła Hernas, *Barok* (wyd. dowolne).
4. Mieczysław Klimowicz, *Oświecenie* (wyd. dowolne).
5. Ryszard Przybylski, Alina Witkowska, *Romantyzm* (wyd. dowolne).
6. Henryk Markiewicz, *Pozytywizm* (wyd. dowolne).
7. Artur Hutnikiewicz, *Młoda Polska* (wyd. dowolne)

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Analiza tekstów literackich, prezentacja multimedialna, heureka, dyskusja.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu

Metody weryfikacji efektów uczenia się

W_01, W_02, W_03	pisemna praca zaliczeniowa (obejmuje zagadnienia kształcenia polonistycznego: – metody interpretacji tekstu, terminologię).
U_01, U_02, U_03	na bieżąco podczas ćwiczeń; odpowiedź ustna/krótkie wypowiedzi pisemne przewidziane w trakcie zajęć oraz pisemna praca zaliczeniowa skupiona na analizie wybranego tekstu literackiego z zakresu literatury od średniowiecza do końca XIX wieku.
K_01	ocena pod kątem systematyczności i aktywności, zaangażowania w dyskusję i pracę zespołową.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie na ocenę. Obecność i aktywność na ćwiczeniach. Przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej (interpretacja wybranego utworu).

Kryteria oceny pracy zaliczeniowej:

- 1) struktura podziału pracy – maksymalnie 2 punkty,
- 2) poprawność merytoryczna – maksymalnie 6 punktów,
- 3) formalna ocena pracy (poprawność języka, opanowanie techniki pisania) – maksymalnie 4 punkty,
- 4) charakterystyka doboru i wykorzystania źródeł – maksymalnie 4 punkty.

Warunki zaliczenia ćwiczeń: uzyskanie minimum oceny dostatecznej za przygotowanie pracy zaliczeniowej:

91 – 100% – bardzo dobra,

81 – 90% – dobra plus,

71 – 80% – dobra,

61 – 70% – dostateczna plus,

51 – 60% – dostateczna,

50 – 0% – niedostateczna.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godzin
Samodzielne przygotowanie się do zaliczenia	14 godzin
Przygotowanie pracy pisemnej	40 godzin
Studiowanie literatury przedmiotu	15 godzin
Udział w konsultacjach z przedmiotu	1 godziny
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	4 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Problemy literatury polskiej XX wieku 1
Nazwa w języku angielskim:		Problems of Polish literature of the 20th century 1
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		drugiego stopnia
Rok studiów:	pierwszy	
Semestr:	pierwszy	
Liczba punktów ECTS:	2	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Piotr Prachnio
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Sławomir Sobieraj, dr hab. Roman Bobryk, dr hab. Krzysztof Ćwikliński, dr Walentyna Krupowies, dr Piotr Prachnio
Założenia i cele przedmiotu:		Nabycie wiedzy na temat literatury polskiej XX wieku, jej węzłowych problemów i zagadnień, kontekstów historycznych, kulturowych i politycznych. Opanowanie umiejętności samodzielnej analizy i interpretacji tekstów literackich oraz łączenia zjawisk historycznoliterackich z innymi dyscyplinami wiedzy. Nabycie gotowości do dalszego pogłębionego odbioru literatury XX wieku.
Symbol efektu	Efekty uczenia się	
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
Symbol efektu kierunkowego	W_01	w stopniu pogłębionym fakty i charakterystyczne zjawiska literatury polskiej XX wieku, uwzględniając konteksty historyczne, kulturowe i polityczne oraz reprezentatywne utwory literatury polskiej tego okresu,
	W_02	terminologię w zakresie nazewnictwa zjawisk literackich XX wieku.
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI	

efektu	Student potrafi:	kierunkowego
U_01	w stopniu pogłębionym charakteryzować zjawiska w literaturze i życiu literackim XX wieku w Polsce, posługując się terminologią stosowaną we współczesnych badaniach literaturoznawczych oraz analizować i interpretować samodzielnie różnorodne teksty, odnosząc się do właściwych kontekstów kulturowych, historycznych i społecznych,	K_U02, K_U03
U_02	samodzielnie zdobywać wiedzę w zakresie historii literatury polskiej, wyszukując i selekcjonując materiały pozyskane z różnorodnych źródeł, łączyć wiedzę pochodzącą z różnych dyscyplin naukowych.	K_U01, K_U04
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	pogłębionego odbioru tekstów literackich, zróżnicowanych pod względem strukturalnym, tematycznym i stylistycznym.	K_K03
Forma i typy zajęć:		wykład
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Wymagana jest znajomość zjawisk literackich poprzednich epok, nabyta w toku kursu Historia literatury polskiej. Konieczna jest również wiedza z zakresu poetyki, zdobyta podczas studiów pierwszego stopnia na zajęciach takich jak: Wstęp do literaturoznawstwa, Wersyfikacja i stylistyka literacka, Kompozycja dzieła literackiego oraz Genologia literacka. Ponadto wymagana jest orientacja w podstawowych wydarzeniach historycznych w Polsce i Europie w XX wieku.		
Treści modułu kształcenia:		
Wykład (zagadnienia): 1. Początek XX wieku w literaturze polskiej: nurty literackie i grupy poetyckie, nowe zjawiska w prozie, poezji i dramaturgii. Wyznaczniki poezji awangardowej: synkretyzm rodzajowo-gatunkowy, montaż i poetyka fragmentu, technika jukstapozycji. Intermedialność, dźwiękowość i wizualność. Liryka skamandrytów: tradycja, ekspresjonizm, klasycyzm. 2. Wokół zagadnień literackiego modernizmu: definicje, rozgraniczenia, różne ujęcia. Estetyka modernistyczna i jej wyznaczniki. Modernizm a psychoanaliza. Związki polskiego modernizmu z modernizmami europejskimi. Polska proza queerowa dwudziestolecia międzywojennego (Witold Gombrowicz, Stefan Napierski, Adolf Rudnicki, Zbigniew Grabowski) – tożsamość seksualna, ciało i płeć w poetyce modernizmu. 3. Literatura wobec doświadczenia wojny – między „oficjalnością” a „prywatnością”. Narracje tyrtejskie i ich naturalistyczno-ekspresjonistyczne rewersy. Odmiany i warianty „westernu ułańskiego”. Formy osobne: <i>Filip</i> Leopolda Tyrmanda i <i>Pamiętnik z powstania warszawskiego</i> Mirona Białoszewskiego. 4. Literatura emigracyjna i krajowa po 1939 roku. Uwarunkowania polityczne po 1945 roku. Dramaturgia Tadeusza Różewicza i Sławomira Mrożka wobec teatru absurdu. Katastroficzna wizja człowieczeństwa, groteska, rozrachunki z przeszłością i teraźniejszością. 5. Między awangardą a klasycyzmem, polityką a religią – ewolucja poezji Czesława Miłosza. 6. Literatura i miasto. Poetyki miejskie w polskiej prozie po 1956 roku. Twórczość Leopolda Tyrmanda wobec problemów i zjawisk nowoczesnej cywilizacji (<i>Dziennik 1954</i> , <i>Zły</i> , <i>Życie towarzyskie i uczuciowe</i>).		

7. Wokół zagadnień postmodernizmu: definicje, rozgraniczenia, różne ujęcia. Poetyka postmodernizmu i jej wyznaczniki. Związki polskiego postmodernizmu z literaturą światową. Postmodernistyczna proza kobieca: *Ptaki dla myśli* Urszuli Koziół i *Prawiek i inne czasy* Olgi Tokarczuk.

Literatura podstawowa:

Teksty literackie:

1. Miron Białoszewski, *Pamiętnik z powstania warszawskiego*, Warszawa 2014.
2. Tytus Czyżewski, *Wiersze i utwory teatralne*, Gdańsk 2009.
3. Witold Gombrowicz, *Ferdydurke*, Kraków 2024.
4. Zbigniew Grabowski, *Ciszy lasu i twojej ciszy...*, Warszawa 1931 (lub dostęp online).
5. Jarosław Iwaszkiewicz, *Wiersze zebrane*, Warszawa 1968.
6. Urszula Koziół, *Ptaki dla myśli*, Warszawa 1971 (lub inne wydanie).
7. Jan Lechoń, *Poezje zebrane*, oprac. Roman Loth, Toruń 1995.
8. Czesław Miłosz, *Wiersze*, tom 1, Kraków 2001 (lub inne wydanie jego poezji).
9. Stanisław Młodożeniec, *Utwory poetyckie*, oprac. Tomasz Burek, Warszawa 1973.
10. Sławomir Mrożek, *Tango*, dowolne wydanie.
11. Stefan Napierski, *Rozmowa z cieniem. Powieść*, Warszawa 1933 (lub dostęp online).
12. Tadeusz Różewicz, *Utwory zebrane*. T. I-II, *Dramat*. T. 1-2, Wrocław 2005 (*Stara kobieta wysiaduje*).
13. Adolf Rudnicki, *Szczury*, Warszawa 1932 (lub dostęp online).
14. Olga Tokarczuk, *Prawiek i inne czasy*, Warszawa 1996.
15. Leopold Tyrmand, *Dziennik 1954*. Wersja oryginalna, Warszawa 2011.
16. Leopold Tyrmand, *Filip*. Wersja filmowa, Warszawa 2023 (lub wydanie *Filip bez cenzury*).
17. Leopold Tyrmand, *Zły*, Warszawa 1955 (lub wydanie późniejsze).
18. Julian Tuwim, *Wiersze wybrane*, oprac. Michał Głowiński, Wrocław 1969 (lub inne wydanie).

Opracowania:

1. Włodzimierz Bolecki, *Modalności modernizmu. Studia – analizy – interpretacje*, Warszawa 2013.
2. Przemysław Czapliński, *Rozbieżne emancypacje. Przewodnik po prozie 1976-2020*, Kraków 2025.
3. Tadeusz Drewnowski, *Literatura polska 1944-1989. Próba scalenia. Obiegi-wzorce-style*, Kraków 2004 (lub wydanie wcześniejsze: Warszawa 1997).
4. Maria Janion, *Płacz generała. Eseje o wojnie*, Warszawa 2007.
5. Kazimierz Maciąg, *Nasz wiek XX. Przewodnie idee literatury polskiej XX wieku*, Wrocław 1992.
6. *Poeci dwudziestolecia międzywojennego*, red. Irena Maciejewska, Warszawa 1982, tomy I-II.
7. *Poezja polska okresu międzywojennego. Antologia*, wstęp Michał Głowiński i Janusz Sławiński. Wrocław 1987 lub wydanie II (1997).

Literatura dodatkowa:

1. Edward Balcerzan, *Systemy i przemiany gatunkowe w liryce lat 1918-1928*, w: *Problemy literatury polskiej lat 1890-1939*. Seria II. Redakcja: Hanna Kirchner i Zbigniew Żabicki, Wrocław 1974.
2. John Barth, *Literatura wyczerpania*, przeł. Andrzej Słomianowski. „Literatura na Świecie” 1972, nr 10, s. 94-95.
3. Paweł Dybel, *Psychoanaliza – ziemia obiecana? Dzieje psychoanalizy w Polsce międzywojnia*. Cz. 2, *Między nadzieją i rozpaczą*, Kraków 2021.
4. *Fantastyka, fantastyczność, fantazmaty*, red. Anna Martuszevska, Gdańsk 1994.
5. Henryk Friedrich, *Struktura nowoczesnej liryki. Od połowy XIX do połowy XX wieku*, Warszawa 1978.
6. Ewa Graczyk, *Przed wybuchem wstrząsnać. O twórczości Witolda Gombrowicza w okresie międzywojennym*, Gdańsk 2004.
7. Anna Krajewska, *Dramat i teatr absurdu w Polsce*, Poznań 1996.
8. Piotr Prachnio, *Warszawski cwaniak. Komizm, humor i ironia w "Złym" Leopolda Tyrmanda*, „Białostockie Studia Literaturoznawcze” 2024, nr 25, s. 143-159.
9. Piotr Prachnio, *Nowe odczytania „Pamiętnika z powstania warszawskiego” Mirona Białoszewskiego. Recepcja po 2010 roku*, w: *Dyskursy nowoczesności w literaturze XX i XXI wieku*, red. S. Sobieraj. Siedlce 2024.
10. Piotr Prachnio, *Miasto potencjalne. Warszawa w latach 1945-1980 w wybranych utworach prozy polskiej*, Kraków 2022.
11. Piotr Prachnio, *Strumień świadomości i monolog wewnętrzny w prozie polskiej w latach 1956-1980*, Warszawa 2018.
12. German Ritz, *Niść w labiryncie pożądania: gender i płeć w literaturze polskiej od romantyzmu do postmodernizmu*, Warszawa 2002.
13. Sławomir Sobieraj, *Awangarda mniej znana. Przypadki poezji*, Siedlce 2018.
14. Sławomir Sobieraj, *Olgi Tokarczuk wchodzenie w postmodernizm. Na marginesie powieści «Prawiek i inne czasy»*, w: *Dyskursy nowoczesności w literaturze XX i XXI wieku*, red. Sławomir Sobieraj. Siedlce 2024.
15. Piotr Sobolczyk, *Polish queer modernism*, Frankfurt am Main, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien 2015.
16. Jan Walc, *Tadeusza Konwickiego przedstawianie świata*, Warszawa 2010.
17. Błażej Warkocki, *Pamiętnik afektów z okresu dojrzewania. Gombrowicz – queer – Sedgwick*, Warszawa 2018.
18. Magdalena Wasąg, *W cieniu ojca Awangarda prozatorska lat 30. XX wieku. Rudnicki, Napierski, Schulz, Tarn*, Łódź 2019.
19. Anna Węgrzyniak, *Ja głosów świata imitator. Studia o poezji Juliana Tuwima*, Katowice 2005.
20. Antoni Winch, *Dramat ciemnych gier. Teatr absurdu pre-postczłowieka*, Warszawa 2015.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład informacyjny, konwersatoryjny, problemowy, film, prezentacja multimedialna.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
---------------	--

W_01, W_02	Efekty z zakresu wiedzy będą weryfikowane podczas egzaminu ustnego oraz na podstawie pracy zaliczeniowej – analizy i interpretacji wybranego utworu literackiego omawianego podczas wykładów.
U_01, U_02	Efekty z zakresu umiejętności będą weryfikowane na podstawie ustnych odpowiedzi udzielonych na pytania podczas egzaminu oraz na podstawie pracy pisemnej (interpretacji).
K_01	Efekty w obszarze kompetencji będą sprawdzane podczas egzaminu ustnego oraz na pracy interpretacyjnej, ocenianej przez prowadzącego pod kątem znajomości wiedzy historycznoliterackiej.

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się egzaminem ustnym, na którym student odpowiada na pytania obejmujące treści wykładowe i wskazane pozycje literatury przedmiotu. Aby zaliczyć przedmiot, należy ponadto uzyskać pozytywną ocenę z pracy pisemnej – analizy i interpretacji wybranego utworu literackiego omawianego podczas wykładów. Warunkiem przystąpienia do egzaminu z wykładu jest uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń.

Kryteria oceny pracy zaliczeniowej (analizy i interpretacji wybranego utworu):

- 1) struktura pracy – maksymalnie 5 punktów,
- 2) poprawność merytoryczna – maksymalnie 25 punktów,
- 3) innowacyjność interpretacji – maksymalnie 10 punktów,
- 4) język i styl – maksymalnie 10 punktów.

Przedział punktacji pracy zaliczeniowej (analizy i interpretacji wybranego utworu):

46 – 50 punktów – ocena bardzo dobra,
41 – 45 punktów – ocena dobra plus,
36 – 40 punktów – ocena dobra,
31 – 35 punktów – ocena dostateczna plus,
26 – 30 punktów – ocena dostateczna,
poniżej 25 punktów – ocena niedostateczna.

Ocena z egzaminu:

91 – 100% – bardzo dobra,
81 – 90% – dobra plus,
71 – 80% – dobra,
61 – 70% – dostateczna plus,
51 – 60% – dostateczna,
50 – 0% – niedostateczna.

Kryteria oceny egzaminu ustnego:

Bardzo dobra – pełna i pogłębiona znajomość zagadnień, logiczna, spójna argumentacja, samodzielność i oryginalność wypowiedzi, umiejętność krytycznej analizy;

Dobra plus – bardzo dobra znajomość większości zagadnień, poprawna i logiczna argumentacja, częściowa samodzielność w analizie;

Dobra – poprawna znajomość głównych zagadnień, z zauważalnymi brakami szczegółowymi,

częściowo niespójna argumentacja;

Dostateczna plus – znajomość podstawowych zagadnień, ograniczona umiejętność interpretacji i argumentacji;

Dostateczna – fragmentaryczna wiedza, brak pogłębienia i trudności w samodzielnej analizie;

Niedostateczna – brak podstawowej wiedzy, brak umiejętności analizy i interpretacji treści.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w zajęciach	15 godzin
Konsultacje	1 godzina
Przygotowanie pracy zaliczeniowej	14 godzin
Przygotowanie do egzaminu	20 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Problemy literatury polskiej XX wieku 2	
Nazwa w języku angielskim:		Problems of 20th century Polish literature 2	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		drugiego stopnia	
Rok studiów:	pierwszy		
Semestr:		pierwszy	
Liczba punktów ECTS:	4		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Sławomir Sobieraj	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Sławomir Sobieraj, dr hab. Roman Bobryk, dr hab. Krzysztof Ćwikliński, dr Valentyna Krupoves, mgr Barbara Bandzarewicz	
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest nabycie wiedzy dotyczącej faktów i zjawisk literackich w literaturze polskiej XX wieku oraz uwarunkowania społeczne i kulturalne życia literackiego w tym okresie; nabycie wiedzy dotyczącej reprezentatywnych utworów literatury polskiej XX wieku, jak również terminologii w zakresie nazewnictwa zjawisk literackich XX wieku. Celem przedmiotu jest także opanowanie umiejętności nazywania i charakteryzowania zjawisk w literaturze polskiej XX wieku, posługując się stosowną terminologią oraz samodzielnego analizowania i interpretowania tekstów literackich. Ponadto celem przedmiotu jest nabycie gotowości do pogłębionego odbioru tekstów literatury polskiej XX wieku.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
W_01	w stopniu pogłębionym fakty i zjawiska literackie w literaturze polskiej XX wieku oraz uwarunkowania społeczne i kulturalne życia		K_W01, K_W08

	literackiego w tym okresie.	
W_02	reprezentatywne utwory literatury polskiej XX wieku, rozpoznaje ich genologiczną przynależność oraz ma wiedzę o metodach analizy i interpretacji tekstów artystycznych tego okresu.	K_W07
W_03	terminologię w zakresie nazewnictwa zjawisk literackich XX wieku.	K_W02
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	nazywać i charakteryzować zjawiska w literaturze polskiej XX wieku posługując się stosowną terminologią.	K_U01, K_U02
U_02	samodzielnie analizować i interpretować teksty literackie, rozwiązywać skomplikowane problemy badawcze, wyciągać stosowne wnioski w toku prowadzonej dyskusji, przygotowywać wystąpienie ustne wraz z prezentacją literaturoznawczą.	K_U05, K_U06, K_U08
U_03	pozyskiwać wiedzę, informacje i teksty z różnego typu źródeł (m.in. bibliotek stacjonarnych i cyfrowych, selekcjonować zgromadzone materiały.	K_U01, K_U04
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	pogłębionego odbioru tekstów literatury polskiej XX wieku, zróżnicowanych pod względem strukturalnym, tematycznym i stylistycznym, a także dostrzegania aksjologicznych aspektów literatury	K_K03

Forma i typy zajęć:

ćwiczenia audytoryjne

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Student powinien dysponować: podstawową znajomością zasad analizy i interpretacji tekstów literackich; umiejętnością tworzenia poprawnych i spójnych wypowiedzi pisemnych o charakterze analitycznym i krytycznym; znajomością głównych epok i nurtów literatury polskiej; podstawową znajomością kategorii i pojęć z zakresu teorii literatury (np. gatunek, styl, narrator, motyw, konwencja literacka); umiejętnością dostrzegania powiązań literatury z kontekstem historyczno-kulturowym.

Treści modułu kształcenia:

1. Problematyka narodowa w *Wyzwoleniu* Wyspiańskiego. Groteskowość dramatu. Nowoczesność i wizjonerstwo.
2. Poetyka eksperymentu w liryce Stanisława Młodożeńca i Tytusa Czyżewskiego. Kult cywilizacji technicznej, słowa na wolności, ludowość i neologizmy.
3. Eseistyka Bolesława Micińskiego: *Podróże do piekieł*. Pojęcie eseju. Kunsztowność kompozycji. Konteksty filozoficzne i kulturowe.
4. Liryka kobieca i problematyka emancypacyjna w świetle twórczości Wandy Melcer, Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i Zuzanny Ginczanki.
5. Barok, groteska i turpizm w poezji Stanisława Grochowiaka.
6. Poezja Tadeusza Różewicza. Od traumy wojny do postmodernizmu. Autotematyzm i metapoetyckość.
7. PRL od środka i z dystansu. Marka Hłaski *Pierwszy krok w chmurach* i *Piękni dwudziestoletni*.

8. Poezja lingwistyczna: Miron Białoszewski.
9. Zbigniew Herbert – rozterki Pana Cogito. Między historią i współczesnością, kulturą wysoką i niską.
10. *Pornografia* Witolda Gombrowicza. Refleksje o formie, kreacji i tradycji.
11. *Emigranci* Sławomira Mrożka. Motyw samotności. Pytania o sens bytu.
12. Poezja Stanisława Barańczaka wobec zniewolenia, propagandy i nowomowy.
13. *Stara kobieta wysiaduje* Tadeusza Różewicza. Katastrofizm i absurd.
14. Liryka Wisławy Szymborskiej. Intelktualizm i ironia.
15. Pożegnanie z mitem ojczyzny w wierszach poetów lat dziewięćdziesiątych (Marcin Świetlicki, Tomasz Różycki).

Literatura podstawowa:

Teksty literackie:

1. Stanisław Barańczak, *Wiersze zebrane*, Kraków 2006.
2. Miron Białoszewski, *Wiersze*, Warszawa 1997.
3. Tytus Czyżewski, *Wiersze i utwory teatralne*, oprac. Janusz Kryszak, Andrzej K. Waśkiewicz, Gdańsk 2012.
4. Zuzanna Ginczanka, *Poezje zebrane (1931-1944)*, wstęp Izolda Kiec, Warszawa 2019.
5. Witold Gombrowicz, *Pornografia*, Kraków 2011.
6. Stanisław Grochowiak, *Wybór poezji*, oprac. Jacek Łukasiewicz, Wrocław 2000.
7. Zbigniew Herbert, *Wiersze wybrane*, oprac. Ryszard Krynicki, Kraków 2004.
8. Marek Hłasko, *Pierwszy krok w chmurach*, Warszawa 1999.
9. Marek Hłasko, *Piękni dwudziestoletni*, Warszawa 1999.
10. *Hłasko nieznany*, wstęp Piotr Wasilewski, Kraków 1991.
11. Bolesław Miciński, „*Podróże do piekieł*” i inne eseje, Kraków 1994 (lub w wydaniu, *Pisma*, oprac. Anna Micińska, Kraków 1970).
12. Stanisław Młodożeniec, *Utwory poetyckie*, oprac. Tomasz Burek, Warszawa 1973.
13. Sławomir Mrożek, *Emigranci*, Warszawa 2003.
14. Tadeusz Różewicz, *Utwory zebrane*. T. I-II, *Dramat*. T. 1-2, Wrocław 2005 (tu: *Stara kobieta wysiaduje*).
15. Tadeusz Różewicz, *Utwory zebrane*. T. VIII-IX. Poezja. T. 2-3, Wrocław 2006.
16. Tomasz Różycki, *Vaterland*, Łódź 1997 oraz *Anima*, Kraków 1999.
17. Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, *Wybór poezji*, oprac. Jerzy Kwiatkowski, Wrocław 1980.
18. Marcin Świetlicki, *Zimne kraje 2*, Kraków 1995 oraz *Trzecia połowa*, Poznań 1997.
19. Wisława Szymborska, *Wiersze wybrane*, Kraków 2010.
20. Stanisław Wyspiański, *Wyzwolenie*, oprac. Aniela Łempicka, Wrocław 1970.

Opracowania:

1. *Literatura polska 1918-1975*, red.: Alina Brodzka, Helena Zaworska, Stefan Żółkiewski, Warszawa 1975-1993, tomy I-II.
2. Paweł Dunin-Wąsowicz, *Oko smoka. Literatura tzw. pokolenia „brulionu” wobec rzeczywistości III RP*, Warszawa 2000.
3. Przemysław Czapliński, Piotr Śliwiński, *Literatura polska 1976-1998. Przewodnik po prozie i poezji*, Kraków 1999.

Literatura dodatkowa:

1. Halina Filipowicz, *Laboratorium form nieczystych. Dramaturgia Tadeusza Różewicza*, Kraków 2000.
2. Adrian Gleń, „Ja” – wiersz – rzecz. O aspektach relacji podmiotowo-przedmiotowej w poezji Tadeusza Różewicza. W: *Ustanowione przez poetę. W stulecie urodzin Tadeusza Różewicza*, tom 1. Redakcja Józef M. Ruszar, Justyna Pyzia, Kraków 2021.
3. Michał Głowiński, *Parodia konstruktywna (o Pornografii Gombrowicza)*, w: *Gry powieściowe*, Warszawa 1973.

4. Elżbieta Hurnikowa, *Maria Pawlikowska-Jasnorzewska (zarys monograficzny)*, Katowice 1999.
5. Krzysztof Kozłowski, *Podróże do piekieł. O eseistyce Bolesława Micińskiego*, Poznań 1996.
6. Jerzy Kwiatkowski, *Ciemne wiersze Grochowiaka*, w: *Klucze do wyobraźni*, Kraków 1973.
7. Kazimierz Wyka, *Rzecz wyobraźni*, wydanie II, Warszawa 1977.
8. Ewa Miodońska-Brookes, *„Mam ten dar bowiem: patrzę inaczej”. Szkice o twórczości Stanisława Wyspiańskiego*, Kraków 1997.
9. Tadeusz Nyczek, *Tyle naraz świata. 27X Szymborska*, Kraków 2005.
10. *wierszach Mirona Białoszewskiego*, red. Jacek Brzozowski, Łódź 1993.
11. Dariusz Pawelec, *Poezja Stanisława Barańczaka. Reguły i konteksty*, Katowice 1992.
12. Magdalena Rabizo-Birek, *Romantyczni i nowocześni. Formy obecności romantyzmu w polskiej literaturze współczesnej*, Rzeszów 2012.
13. Artur Sandauer, *Poezja rupieci. Rzecz o Mironie Białoszewskim*, w: *Zebrane pisma krytyczne*. Warszawa 1981.
14. Piotr Siemaszko, *Herbert i współczesność, czyli między kulturą wysoką a masową*, w: *Portret z początku wieku. Twórczość Zbigniewa Herberta – kontynuacje i rewizje*, red. Wojciech Ligęza, Warszawa – Lublin 2005.
15. Sławomir Sobieraj, *Awangarda mniej znana. Przypadki poezji*, Siedlce 2018.
16. Sławomir Sobieraj, *Laboratorium awangardy. O twórczości literackiej Tytusa Czyżewskiego*, Siedlce 2009.
17. Sławomir Sobieraj, *Zapomniana poezja Wandy Melcer-Rutkowskiej*, „Conversatoria Litteraria” 2019, tom 13.
18. Małgorzata Sugiera, *Dramaturgia Sławomira Mrożka*, Kraków 1996.
19. Lucyna Szczawińska, *„chodzenie tam i nazad dookoła prawdy”. O wierszu Tadeusza Różewicza «bez»*, w: *Ustanowione przez poetę. W stulecie urodzin Tadeusza Różewicza*, tom 1, red. Józef M. Ruszar, Justyna Pyzia, Kraków 2021.
20. Agata Zawiszewska, *Między Młodą Polską, Skamandrem i Awangardą. Kobiety piszące wiersze w dwudziestoleciu międzywojennym*, Szczecin 2014.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Zespołowe i indywidualne rozwiązywanie zadań problemowych, analiza tekstów literackich, analiza literatury przedmiotu, dyskusja, prezentacja multimedialna.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03	Odpowiedź ustna w trakcie zajęć, zarówno indywidualna, jak i w formie krótkiej rozmowy z prowadzącym, udział w dyskusji nad zagadnieniami poruszonymi podczas zajęć, wystąpienie i prezentacja multimedialna przygotowana samodzielnie lub w grupie, a także kolokwium zaliczeniowe w formie pisemnej obejmujące zagadnienia teoretyczne i praktyczne.
U_01, U_02, U_03	Odpowiedź ustna w trakcie zajęć, obejmująca krótkie wypowiedzi dotyczące omawianych treści, udział w dyskusji nad problemami teoretycznymi i praktycznymi, wystąpienie indywidualne (K_U08) pozwalające zaprezentować własne stanowisko, a także przygotowana przez studenta prezentacja multimedialna (ze szczególnym uwzględnieniem efektów K_U01 i K_U02), jak również kolokwium zaliczeniowe w formie pisemnej sprawdzające stopień opanowania treści programowych.
K_01	Odpowiedź ustna w trakcie zajęć, odnosząca się do omawianych zagadnień, udział w dyskusji prowadzonej na forum grupy, indywidualne wystąpienie połączone z przygotowaną prezentacją multimedialną, a także kolokwium zaliczeniowe w

	formie pisemnej obejmujące zagadnienia programowe.
Forma i warunki zaliczenia:	
Zaliczenie przedmiotu opiera się na czterech komponentach: 1. Obecność na ćwiczeniach – warunek formalny dopuszczenia do zaliczenia. 2. Aktywność i przygotowanie do zajęć – ocenie podlega stopień przygotowania merytorycznego (znajomość tekstów literackich i opracowań obowiązkowych) oraz aktywne uczestnictwo w dyskusji, analiza i interpretacja tekstów. 3. Wystąpienie ustne i prezentacja multimedialna – zadaniem studenta jest opracowanie wybranego problemu badawczego lub zagadnienia interpretacyjnego związanego z literaturą polską XX wieku. Ocena obejmuje zarówno stronę merytoryczną (trafność doboru materiałów, jakość argumentacji, pogłębienie interpretacji), jak i formalną (kompozycja wystąpienia, czytelność prezentacji, poprawność językowa i komunikatywność). 4. Kolokwium zaliczeniowe – sprawdzian pisemny z zakresu omawianych na zajęciach utworów literackich, pojęć, nurtów i kontekstów historyczno-literackich. Obejmuje pytania problemowe, interpretacyjne oraz testowe. Punktacja i oceny (w ujęciu procentowym): 0-50 pkt – niedostateczny, 51-60 – dostateczny, 61-70 – dostateczny plus, 71-80 – dobry, 81-90 – dobry plus, 91-100 – bardzo dobry. Ocena końcowa – średnia ocen uzyskanych za wypełnienie warunków: 2, 3, 4.	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Ćwiczenia	30 godzin
Konsultacje	2 godziny
Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	30 godzin
Przygotowanie do zajęć (w tym przygotowanie wystąpienia i prezentacji multimedialnej)	38 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	4 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Historia badań literackich	
Nazwa w języku angielskim:		History of literary studies	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		drugiego stopnia	
Rok studiów:	pierwszy		
Semestr:		pierwszy	
Liczba punktów ECTS:	4		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Piotr Prachnio	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Piotr Prachnio, dr hab. Roman Bobryk	
Założenia i cele przedmiotu:		Nabycie wiedzy z zakresu historii badań literackich. Opanowanie umiejętności łączenia terminologii literaturoznawczej z właściwymi kontekstami teoretycznymi i historycznymi w badaniach literackich. Nabycie gotowości do odbioru tekstów literackich przy wykorzystaniu literaturoznawczych narzędzi i teorii oraz poszerzania swojej wiedzy w zakresie historii badań literackich.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
W_01	terminologię funkcjonującą w różnych kierunkach i szkołach badań literackich,		K_W01, K_W02
W_02	historyczny rozwój literaturoznawstwa, rozpoznaje kluczowe zjawiska, koncepcje i problemy uobecniające się w historii badań literackich, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu literaturoznawstwa.		K_W04, K_W06
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:		Symbol efektu

		kierunkowego
U_01	łączyć terminologię literaturoznawczą z właściwymi kontekstami teoretycznymi i historycznymi w badaniach literackich,	K_U02
U_02	merytorycznie uzasadnić przydatność danej teorii lub koncepcji dla analizy i interpretacji wybranego problemu badawczego.	K_U03, K_U04, K_U05
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	odbioru tekstów literackich z wykorzystaniem literaturoznawczych narzędzi i teorii,	K_K03
K_02	uczestnictwa w życiu naukowym, poszerzania swojej wiedzy w zakresie historii badań literackich i umiejętności w zakresie analizy i interpretacji tekstu.	K_K01
Forma i typy zajęć:		ćwiczenia audytoryjne
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Wymagana jest wiedza z zakresu poetyki, zdobyta podczas studiów pierwszego stopnia na zajęciach takich jak: Wstęp do literaturoznawstwa, Wersyfikacja i stylistyka literacka, Kompozycja dzieła literackiego oraz Genologia literacka.		
Treści modułu kształcenia:		
Zajęcia mają charakter teoretyczno-praktyczny i opierają się na zapoznawaniu się z założeniami istotnych historycznie kierunków i szkół badań literackich oraz wspólnej lekturze „wzorcowych” dla nich tekstów teoretycznych i interpretacyjnych. Zagadnienia: 1. Poglądy Platona na temat poety i poezji oraz kategorii <i>mimesis</i> (<i>Ion</i>) 2. Arystoteles o poetach, poezji i prawidłach tworzenia (<i>Poetyka</i>) 3. Normatywna poetyka Horacego (<i>List do Pizonów</i>) 4. Kategoria wzniosłości i jej przemiany. Pseudo-Longinos (<i>O wzniosłości</i>) 5. Poetyka renesansu (<i>Poetyka</i> Juliusa Caesara Scaligera) 6. Koncepcje poetologiczne Macieja Kazimierza Sarbiewskiego. Wokół rozprawy <i>O poezji doskonałej, czyli Wergiliusz i Homer</i> 7. Teoria literatury klasycyzmu. <i>Sztuka rymotwórcza</i> Nicolasa Boileau 8. Oświeceniowa refleksja na temat poezji i sztuki. Wokół rozprawy <i>Laokoon, czyli o granicach malarstwa i poezji</i> Gottholda Ephraima Lessinga 9. Romantyczne koncepcje teoretycznoliterackie. Pisma estetyczne Johanna Wolfganga Goethego 10. Koncepcje teoretycznoliterackie w pismach Johanna Gottfrieda Herdera 11. Pozytywistyczne kierunki w nauce o literaturze. Kierunek socjologiczny w badaniach literackich i jego wyznaczniki (<i>Historia literatury angielskiej</i> Hipolita Taine’a) 12. Ewolucjonizm w badaniach literackich. Teoria gatunków literackich Ferdinanda Brunetière’a (<i>Ewolucja rodzajów w historii literatury</i>)		

13. Przełom antypozytywistyczny i początki nowoczesnej myśli teoretycznej. Pisma hermeneutyczne Wilhelma Dilthey'a

14. Literatura i psychoanaliza. Badania psychoanalityczne w polskim literaturoznawstwie w okresie dwudziestolecia międzywojennego (*Słowacki i jego dusza. Studium psychoanalityczne* Gustawa Bychowskiego)

Literatura podstawowa:

1. Anna Burzyńska, Michał Paweł Markowski, *Teorie literatury XX wieku. Podręcznik*, Kraków 2006.
2. Zofia Mitosek, *Teorie badań literackich*, Warszawa 1995 (lub inne wydanie).
3. Elżbieta Sarnowska-Temeriusz, *Przeszłość poetyki. Od Platona do Giambattisty Vica*, Warszawa 1995.
4. Stefania Skwarczyńska, *Kierunki w badaniach literackich. Od romantyzmu do połowy XX wieku*, Warszawa 1984.
5. *Teoria badań literackich za granicą. Antologia*, red. Stefania Skwarczyńska. T. 1, Cz. 2, Kraków 1966.
6. *Teorie literatury XX wieku. Antologia*, red. Anna Burzyńska, Michał Paweł Markowski, Kraków 2006.

Literatura dodatkowa:

1. Arystoteles, *Poetyka*, Warszawa 1988 (lub inne wydanie).
2. Nicolas Boileau, *Sztuka rymotwórcza*, przeł. Maciuński, Kraków 2002.
3. Gustaw Bychowski, *Słowacki i jego dusza. Studium psychoanalityczne*, Kraków 2002 (fragmenty).
4. Wilhelm Dilthey, *Pisma estetyczne*, Warszawa 1982 (wybrane pisma).
5. Paweł Dybel, *Oblicza hermeneutyki*, Kraków 2012.
6. Paweł Dybel, *Psychoanaliza – ziemia obiecana? Z dziejów psychoanalizy w Polsce 1900-1989. Cz. 1, Okres burzy i naporu: początki psychoanalizy na ziemiach polskich okresu rozbiorów 1900-1918*, Kraków 2016.
7. Paweł Dybel, *Psychoanaliza – ziemia obiecana? Dzieje psychoanalizy w Polsce międzywojnia. Cz. 2, Między nadzieją i rozpaczą*, Kraków 2021.
8. Johann Wolfgang Goethe, *Wybór pism estetycznych*, przeł. Tadeusz Naumowicz, Warszawa 1981 (wybrane pisma).
9. Johann Gottfried Herder, *Wybór pism*, przeł. Jerzy Gałęcki, Wrocław 1987 (wybrane pisma).
10. *Manifesty romantyzmu. 1790-1830, Anglia, Niemcy, Francja*, red. Alina Kowalczykova, Warszawa 1995.
11. Gotthold Ephraim Lessing, *Laokoon, czyli o granicach malarstwa i poezji*, przeł. Henryk Zymon-Dębicki, Kraków 2012.
12. Platon, *Ion*, Warszawa 1994 (lub inne wydanie).
13. Piotr Prachnio, *Notatki o specjalizacji poetyk*, „Topos” 2018, nr 1.
14. Maciej Kazimierz Sarbiewski, *O poezji doskonałej, czyli Wergiliusz i Homer*, Wrocław 1954 (fragmenty).
15. Julius Caesar Scaliger, *Poetyka*, przeł. Iwona Słomak, „Śląskie Studia Polonistyczne” nr 2, 2013.
16. *Trzy poetyki klasyczne. Arystoteles. Horacy. Pseudo-Longinos*, przeł. i oprac. Tadeusz Sinko, Wrocław 1951 (lub inne wydanie).

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Zespołowe i indywidualne rozwiązywanie zadań problemowych, studium przypadku, analiza tekstów literackich, analiza literatury przedmiotu, prezentacja multimedialna, dyskusja.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02	Efekty z zakresu wiedzy będą weryfikowane na podstawie odpowiedzi ustnych lub pisemnych na zadane pytania oraz podczas kolokwium zaliczeniowego.
U_01, U_02	Efekty z zakresu umiejętności będą weryfikowane na podstawie odpowiedzi ustnych lub pisemnych na zadane pytania i postawione problemy oraz aktywności podczas zajęć.
K_01, K_02	Efekty z zakresu kompetencji będą weryfikowane na podstawie ustnych i pisemnych wypowiedzi studentów oraz ich aktywności w trakcie zajęć; student będzie obserwowany przez prowadzącego i oceniany pod kątem systematyczności, aktywności i gotowości do wykorzystania zdobytej wiedzy z zakresu historii badań literackich w praktyce.
Forma i warunki zaliczenia:	
Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę. Podstawą oceny końcowej jest aktywność na zajęciach i merytoryczność wypowiedzi oraz ocena z kolokwium. Warunki zaliczenia ćwiczeń: uzyskanie minimum oceny dostatecznej z kolokwium. Ocena z kolokwium przeprowadzonego w formie testu, obejmującego treści wykładowe i wskazane pozycje literatury przedmiotu: 91 – 100% – bardzo dobra, 81 – 90% – dobra plus, 71 – 80% – dobra, 61 – 70% – dostateczna plus, 51 – 60% – dostateczna, 50 – 0% – niedostateczna. Ocena z kolokwium przeprowadzonego w formie testu: 9 punktów – bardzo dobra, 8 punktów – dobra plus, 7 punktów – dobra, 6 punktów – dostateczna plus, 5 punktów – dostateczna, poniżej 4 punktów – niedostateczna. Ponadto za aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach, student może uzyskać na poszczególnych zajęciach 0,5 punktu, co łącznie daje możliwość zdobycia 4 punktów w semestrze. Ogólna ocena z ćwiczeń: 13 – 12 punktów – bardzo dobra, 11 punktów – dobra plus, 10 – 9 punktów – dobra, 8 punktów – dostateczna plus, 7 punktów – dostateczna, poniżej 6 punktów – niedostateczna. Poprawa kolokwium w trakcie dyżurów. Możliwe jest jedno podejście.	
Bilans punktów ECTS:	

Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godzin
Konsultacje	3 godziny
Przygotowanie do zajęć	20 godzin
Przygotowanie do kolokwium	20 godzin
Studiowanie literatury przedmiotu	27 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	4 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Wiedza o języku polskim 1
Nazwa w języku angielskim:		Knowledge of the language
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		drugiego stopnia
Rok studiów:	pierwszy	
Semestr:	pierwszy	
Liczba punktów ECTS:	1	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Anna Falana-Jafra
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Anna Falana-Jafra
Założenia i cele przedmiotu:		1. Nabycie pogłębionej wiedzy w zakresie terminologii językoznawczej, miejsca językoznawstwa na płaszczyźnie nauk oraz współczesnych teorii języka. 2. Nabycie umiejętności interpretacji gramatyczno-leksykalnych zjawisk językowych. 3. Ugruntowanie potrzeby dalszego pogłębiania wiedzy językowej, funkcjonowania w zróżnicowanym kulturowo środowisku oraz promowania kultury języka polskiego i wiedzy o niej.
Symbol efektu	Efekty uczenia się	
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	Językoznawczą terminologię specjalistyczną.	K_W02
W_02	Miejsce i znaczenie językoznawstwa wśród współczesnych dziedzin i dyscyplin naukowych.	K_W01
W_03	Tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny.	K_W010
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	
U_01	Posługiwać się specjalistyczną terminologią z zakresu	K_U01

	językoznawstwa.	
U_02	Samodzielnie rozwiązywać wybrane językoznawcze problemy badawcze.	K_U05
U_03	Redagować tekst i opracować go pod kątem merytorycznym, stylistycznym, ortograficznym i edytorskim.	K_U010
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Promowania kultury języka polskiego i wiedzy o niej.	K_K01
K_02	Funkcjonowania w środowisku zróżnicowanym kulturowo i przyjmowania postawy otwartości kulturowej, w tym również językowej.	K_K02
Forma i typy zajęć:		wykład
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Umiejętność posługiwania się podstawowym aparatem pojęciowym współczesnego językoznawstwa normatywnego; posiadanie wiedzy o języku i językoznawstwie, którą student pozyskał na pierwszym stopniu studiów filologicznych		
Treści modułu kształcenia:		
1. Język i językoznawstwo jako nauka o nim. Miejsce językoznawstwa w systemie współczesnych nauk humanistycznych. 2. Interdyscyplinarność językoznawstwa – powiązania z innymi naukami i dyscyplinami. 3. Wybrane współczesne teorie języka. Język w paradygmacie kognitywnym. 4. Wprowadzenie do metodologii badań językoznawczych. 5. Fonetyka i fonologia – wybrane zagadnienia. 6. Syntaktyka – wybrane zagadnienia. 7. Morfologia – wybrane zagadnienia. 8. Semantyka – wybrane zagadnienia. 9. Pragmatyka – wybrane zagadnienia. 10. Leksyka – wybrane zagadnienia.		
Literatura podstawowa:		
1. Bartmiński Jerzy, (red.), <i>Współczesny język polski</i>, Lublin 2001. 2. Grzegorzczkova Renata, <i>Wstęp do językoznawstwa</i>, Warszawa 2010. 3. Milewski Tadeusz, <i>Językoznawstwo</i>, Warszawa 2004. 4. Nagórko Alicja, <i>Zarys gramatyki polskiej</i>, Warszawa 1996. 5. Stalmaszczyk Piotr, (red.), <i>Metodologie językoznawstwa. Od diachronii do panchronii</i>, Łódź 2018.		
Literatura dodatkowa:		
1. Jadacka Hanna, <i>Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia</i>, Warszawa 2005. 2. Karpowicz Tomasz, <i>Kultura języka polskiego. Wymowa, ortografia, interpunkcja</i>, Warszawa 2018. 3. Markowski Andrzej, <i>Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne</i>, Warszawa 2005.		

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:	
Wykład informacyjny, konwersatoryjny lub problemowy, film, pokaz i in.	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiąganých przez studenta:	
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03	Efekty z wiedzy będą weryfikowane na podstawie pisemnych odpowiedzi udzielonych na pytania sprawdzające podczas ustnego kolokwium zaliczeniowego, które skontrolują stopień opanowania przez studentów materiału wykładowego i wskazanych przez nauczyciela pozycji z literatury przedmiotu.
U_01, U_02, U_03	Efekty z umiejętności będą weryfikowane poprzez udział w dyskusji w trakcie wykładu oraz zaangażowanie w proces przyswajania materiału.
K_01, K_02	Efekty z kompetencji będą weryfikowane poprzez obserwację zachowań oraz przejawy samodzielności na płaszczyźnie naukowej.
Forma i warunki zaliczenia:	
Zaliczenie na ocenę uwzględniające: - uzyskanie co najmniej 50% punktów z kolokwium ustnego, obejmującego zakresu materiału z przedmiotu. Ocena z kolokwium przeprowadzanego w formie testu: 91 – 100% – bardzo dobra, 81 – 90% – dobra plus, 71 – 80% – dobra, 61 – 70% – dostateczna plus, 51 – 60% – dostateczna, 50 – 0% – niedostateczna. Za aktywne uczestnictwo w wykładach student może uzyskać na poszczególnych zajęciach punkty (w ramach każdego zajęć jeden punkt); uzyskanie trzech punktów powoduje podniesienie oceny końcowej o 0,5).	
Bilans punktów ECTS: 2	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	15 godzin
Samodzielne przygotowanie się do pracy semestralnej oraz zaliczenia	23 godziny
Udział w konsultacjach	2 godziny
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	40 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Syllabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Wiedza o języku polskim 2
Nazwa w języku angielskim:		Knowledge of the language
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		drugiego stopnia
Rok studiów:	pierwszy	
Semestr:	pierwszy	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Anna Falana-Jafra
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Anna Falana-Jafra
Założenia i cele przedmiotu:		1. Nabycie pogłębionej wiedzy w zakresie terminologii językoznawczej, miejsca językoznawstwa na płaszczyźnie nauk oraz współczesnych teorii języka. 2. Nabycie umiejętności interpretacji gramatyczno-leksykalnych zjawisk językowych. 3. Ugruntowanie potrzeby dalszego pogłębiania wiedzy językowej, funkcjonowania w zróżnicowanym kulturowo środowisku oraz promowania kultury języka polskiego i wiedzy o niej.
Symbol efektu	Efekty uczenia się	
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	Językoznawczą terminologię specjalistyczną.	K_W02
W_02	Miejsce i znaczenie językoznawstwa wśród współczesnych dziedzin i dyscyplin naukowych.	K_W01
W_03	Tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny.	K_W010

Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Posługiwać się specjalistyczną terminologią z zakresu językoznawstwa.	K_U01
U_02	Samodzielnie rozwiązywać wybrane językoznawcze problemy badawcze.	K_U05
U_03	Redagować tekst i opracować go pod kątem merytorycznym, stylistycznym, ortograficznym i edytorskim.	K_U010
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Promowania kultury języka polskiego i wiedzy o niej.	K_K01
K_02	Funkcjonowania w środowisku zróżnicowanym kulturowo i przyjmowania postawy otwartości kulturowej, w tym również językowej.	K_K02
Forma i typy zajęć:		ćwiczenia audytoryjne
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Umiejętność posługiwania się podstawowym aparatem pojęciowym współczesnego językoznawstwa normatywnego; posiadanie wiedzy o języku i językoznawstwie, którą student pozyskał na pierwszym stopniu studiów filologicznych		
Treści modułu kształcenia:		
1. Język i językoznawstwo jako nauka o nim. Miejsce językoznawstwa w systemie współczesnych nauk humanistycznych. Zagadnienia problematyczne. 2. Wybrane współczesne teorie języka. Od gramatyki generatywnej po paradygmat kognitywny. 3. Wprowadzenie do metodologii badań językoznawczych. Czy jest możliwa „teoria wszystkiego” w językoznawstwie?” 4. Praca indywidualna studentów – rozwiązywanie zagadnień problematycznych w formie pisemnej. 5. Fonetyka i fonologia – wybrane zagadnienia specjalistyczne i problematyczne. 6. Syntaktyka – wybrane zagadnienia specjalistyczne i problematyczne. 7. Morfologia – wybrane zagadnienia specjalistyczne i problematyczne. 8. Praca indywidualna studentów – rozwiązywanie zagadnień problematycznych w formie pisemnej. 9. Semantyka – wybrane zagadnienia specjalistyczne i problematyczne. 10. Pragmatyka – wybrane zagadnienia specjalistyczne i problematyczne. 11. Leksyka – wybrane zagadnienia specjalistyczne i problematyczne.		

12. Praca indywidualna studentów – rozwiązywanie zagadnień problematycznych w formie pisemnej.
13. Wybrane tendencje zmian we współczesnej polszczyźnie.
14. Język w przestrzeni internetu i mediów społecznościowych.
15. Praca indywidualna studentów – rozwiązywanie zagadnień problematycznych w formie pisemnej.

Literatura podstawowa:

1. Bartmiński Jerzy, (red.), *Współczesny język polski*, Lublin 2001.
2. Grzegorzczkova Renata, *Wstęp do językoznawstwa*, Warszawa 2010.
3. Milewski Tadeusz, *Językoznawstwo*, Warszawa 2004.
4. Nagórko Alicja, *Zarys gramatyki polskiej*, Warszawa 1996.
5. Stalmaszczyk Piotr, (red.), *Metodologie językoznawstwa. Od diachronii do panchronii*, Łódź 2018.

Literatura dodatkowa:

1. Jadacka Hanna, *Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia*, Warszawa 2005.
2. Karpowicz Tomasz, *Kultura języka polskiego. Wymowa, ortografia, interpunkcja*, Warszawa 2018.
3. Markowski Andrzej, *Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne*, Warszawa 2005.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Pisemne rozwiązywanie zagadnień problemowych, prezentacje multimedialne, dyskusje w trakcie ćwiczeń.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03	Efekty z wiedzy będą weryfikowane na podstawie pisemnych odpowiedzi udzielonych na pytania sprawdzające podczas kolokwium zaliczeniowego, które kontrolują stopień opanowania przez studentów materiału ćwiczeniowego i wskazanych przez nauczyciela pozycji z literatury przedmiotu. Kolokwium zaliczeniowe będzie miało formę testu zawierającego pytania o charakterze otwartym (problemowym) i zamkniętym.
U_01, U_02, U_03	Efekty z umiejętności będą weryfikowane poprzez przygotowanie i przedstawienie indywidualnych prac z zakresu wiedzy o języku (na przykład w formie prezentacji multimedialnych) oraz pisemne rozwiązywanie zagadnień problemowych obejmujących poszczególne bloki nauczania.
K_01, K_02	Efekty z kompetencji będą weryfikowane poprzez obserwację zachowań, zaangażowanie w dyskusję oraz aktywność w trakcie ćwiczeń.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie na ocenę uwzględniające:

- uzyskanie co najmniej 50% punktów z kolokwium pisemnego, obejmującego pytania zamknięte,
- przygotowanie i zaprezentowanie w trakcie ćwiczeń treści dotyczących przydzielonego tematu (np. w formie prezentacji multimedialnej),

- uzyskanie zaliczenia (50%) z co najmniej trzech prac problemowych rozwiązywanych w trakcie ćwiczeń.

Ocena z kolokwium przeprowadzanego w formie testu (obejmującego treści wykładowe i wskazane pozycje literatury przedmiotu):

91 – 100% – bardzo dobra,

81 – 90% – dobra plus,

71 – 80% – dobra,

61 – 70% – dostateczna plus,

51 – 60% – dostateczna,

50 – 0% – niedostateczna.

Za aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach student może uzyskać na poszczególnych zajęciach punkty (w ramach każdego zajęcia jeden punkt); uzyskanie pięciu punktów powoduje podniesienie oceny końcowej o 0,5).

Bilans punktów ECTS: 3

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godzin
Samodzielne przygotowanie się do pracy semestralnej oraz zaliczenia	43 godziny
Udział w konsultacjach	2 godziny
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Językoznawstwo ogólne i wybrane teorie języka
Nazwa w języku angielskim:		General linguistics and selected theories of language
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		drugiego
Rok studiów:	pierwszy	
Semestr:		pierwszy
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		prof. dr hab. Aleksander Kiklewicz
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		prof. dr hab. Aleksander Kiklewicz dr hab. Alina Maciejewska
Założenia i cele przedmiotu:		Przedmiot ma na celu usystematyzowanie i pogłębienie wiedzy studentów w zakresie współczesnego językoznawstwa teoretycznego: jego problemów, założeń oraz kierunków i szkół badawczych
Symbol efektu	Efekty uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	podstawowe pojęcia, założenia i kierunki współczesnego językoznawstwa teoretycznego w Polsce i na świecie	K_W01
W_02	szkoły i formacje naukowe w zakresie językoznawstwa teoretycznego wraz z ich kontekstami historycznymi, ideowymi oraz cywilizacyjno-kulturowymi	K_W02
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	posługiwać się specjalistyczną terminologią w zakresie językoznawstwa teoretycznego w celu planowania analiz lingwistycznych oraz interpretacji danych	K_U02

U_02	samodzielnie rozwiązywać problemy teoretyczno-lingwistyczne w oparciu o dostępne źródła		K_U05
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:		Symbol efektu kierunkowego
K_01	podejmowania działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego z uwzględnieniem tradycji narodowej, jak również osiągnięć formacji wielokulturowych		K_K02
Forma i typy zajęć:		wykład	
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Przedmiot nawiązuje do podstawowych pojęć i terminów lingwistycznych, z którymi studenci zapoznali się na wcześniejszym poziomie, takich jak wstęp do językoznawstwa, gramatyka opisowa, gramatyka historyczna, kultura języka i in.			
Treści modułu kształcenia:			
Językoznawstwo jako nauka. Przedmiot językoznawstwa. Struktura i metody językoznawstwa. Językoznawstwo teoretyczne i opisowe (materiałowe). Językoznawstwo konfrontatywne, typologiczne, historyczne, antropologiczne, psycholingwistyka, lingwistyka stosowana, socjolingwistyka, pragmalingwistyka. Nowe kierunki w językoznawstwie: biolingwistyka, neurolingwistyka, prognostyka lingwistyczna i in. Metalingwistyka, lingwistyka semiotyczna. Pojęcie paradygmatu naukowego. Paradygmaty językoznawstwa: koncepcje I. Bobrowskiego i P. Stalmaszczyka. Charakterystyka paradygmatów: formalnego, semazjologicznego, onomazjologicznego, strukturalnego, antropologicznego, uniwersalistycznego. Lingwistyczna teoria znaczenia. Początki semantyki w logice i filozofii antycznej. Semantyczna teoria Arystotelesa (znaczenie, oznaczanie, predykacja). Semantyka a problem motywacji znaku. Wkład F. de Saussure'a. Znaczenie w świetle neopozytywizmu. Trójkąt semantyczny Ogdena/Richardsa. Nazwy własne (własne) vs. apelatywne. Typologia nazw. Teoria deskrypcji a problem referencji. Określoność vs. nieokreśloność. Semantyka strukturalna. Składniki semantyczne. Teoria definicji minimalnej. Semantyka formalna. Lingwistyka strukturalna. Główne tezy teorii F. de Saussure'a. Szkoły lingwistyki strukturalnej: genewska, duńska, amerykańska (deskrytywizm), praska, amerykańska (generatywizm), francuska, tartuska. Neostrukturalizm. Gramatyka funkcjonalna. Przedmiot gramatyki funkcjonalnej. Charakterystyki gramatyki funkcjonalnej: relatywizm, holizm, kontekstocentryzm, synergizm. Pojęcie gramatyki naturalnej. Lingwistyka integracyjna. Typy gramatyk funkcjonalnych. Gramatyka funkcjonalna S. C. Dika. Przedmiot i podstawy teoretyczne lingwistyki kognitywnej. Kognitywizm kontra generatywizm. Pojęcie modularności w lingwistyce kognitywnej. Lingwistyka kognitywna vs. lingwistyka strukturalna. Pojęcie konceptualizacji. Znaczenie kognitywne (= koncept). Metody lingwistyki kognitywnej. Semantyka kognitywna. Teoria profilowania. Teoria prototypu. Teoria metafor konceptualnych. Teoria inferencji. Przedmiot i geneza lingwistyki dyskursu. Krytyczna analiza dyskursu. Pojęcie dyskursu. Dyskurs w stratyfikacyjnym modelu komunikacji. Dyskurs a akty mowy. Dyskurs w analizie konwersacyjnej. Kierunki badań dyskursologicznych. Aspekty dyskursu. Metody analizy dyskursu.			

Literatura podstawowa:	
1. I. Bobrowski, Zaproszenie do językoznawstwa, Kraków 1998. 2. A. Heinz, Dzieje językoznawstwa w zarysie, Warszawa 1978. 3. C. Lachur, Zarys językoznawstwa ogólnego, Opole 2004. 4. A. Weinsberg, Językoznawstwo ogólne, Warszawa 1983. 5. A. Furdal, Językoznawstwo otwarte, wyd. 3. poszerzone i poprawione, Wrocław etc. 2000. 6. M. A. Paveau, G. E. Sarfati, Wielkie teorie językoznawcze. Od językoznawstwa historycznoporównawczego do pragmatyki, Kraków 2009.	
Literatura dodatkowa:	
1. J. Bańczerowski, J. Pogonowski, T. Zgółka, Wstęp do językoznawstwa, Poznań 1982. 2. K. Bühler, Teoria języka, pod red. K. Polańskiego, tłum. J. Koźbiał, Warszawa 2001. 3. N. Chomsky, Zagadnienia teorii składni, przekład I. Jakubczak, Wrocław 1982. 4. V. Evans, Leksykon językoznawstwa kognitywnego, Kraków 2009. 5. R. Grzegorzczak, Wprowadzenie do semantyki językoznawczej, Warszawa 1990; 2001. 6. R. W. Langacker, Wykłady z gramatyki kognitywnej, pod red. H. Kardeli, Lublin 1995. 7. J. Lyons, Semantyka, t. 1-2, tłum. A. Weinsberg, Warszawa 1984-1989. 8. J. Lyons, Wstęp do językoznawstwa, Warszawa 9. E. Łuczyński, J. Maćkiewicz, Językoznawstwo ogólne. Wybrane zagadnienia, Gdańsk 1999. 10. W. Mańczak, Wieża Babel, Wrocław 1999. 11. T. Milewski, Językoznawstwo, Warszawa 1965, wyd. 2. 1975. A. Wierzbicka, Język - umysł - kultura, pod red. J. Bartmińskiego, Warszawa 1999. 12. J. Wierzbowski, Semantyka językoznawcza, Warszawa 1981. 13. E. Tabakowska, Gramatyka i obrazowanie. Wprowadzenie do językoznawstwa kognitywnego. Kraków, 1995. 14. J. R. Taylor, Gramatyka kognitywna. Kraków, 2007. 15. L. Zawadowski, Lingwistyczna teoria języka, Warszawa 1966. 16. T. Zgółka, Język, kompetencja, gramatyka. Studium z metodologii lingwistyki, Warszawa 1980.	
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:	
Wykład uzupełniany prezentacjami materiałów źródłowych w omawianym zakresie i tablicami graficznymi syntetyzującymi wybrane zagadnienia oraz materiałami multimedialnymi. Bezpośrednie nawiązania do tekstów naukowych autorstwa twórców omawianych kierunków badań językoznawczych, nowych teorii i szkół badawczych.	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiąganých przez studenta:	
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02	Efekty z wiedzy będą weryfikowane podczas testu pisemnego w trakcie egzaminu – pytania egzaminacyjne, polegające na wyjaśnieniu pojęć
U_01, U_02	Efekty z umiejętności: rozmowa w trakcie egzaminu – pytania egzaminacyjne, polegające na rozwiązywaniu problemów
K_01	Efekty z kompetencji społecznych będą weryfikowane poprzez bezpośrednią obserwację aktywności studentów podczas zajęć i konsultacji (udział studentów w dyskusji, zaangażowanie w proces studiowania, zaangażowanie i umiejętności

	pracy grupowej, gotowość i umiejętności poszerzania wiedzy, itp.)
Forma i warunki zaliczenia:	
Warunkiem uzyskania zaliczenia przedmiotu jest udział w zajęciach dydaktycznych, pozytywna ocena wyników pisemnego egzaminu sprawdzającego – stopień przyswojenia materiału objętego ustalonym przez wykładowcę zakresem wiedzy. Punktacja oraz oceny w ujęciu procentowym: 0-50 pkt – niedostateczny, 51-60 – dostateczny, 61-70 – dostateczny plus, 71-80 – dobry, 81-90 – dobry plus, 91-100 – bardzo dobry.	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach/ćwiczeniach	30 godzin
Udział w konsultacjach i egzaminie	4 godziny
Samodzielna lektura, przygotowanie pracy kontrolnej	20 godzin
Przygotowanie się do egzaminu	21 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Interpretacje kontekstualne literatury polskiej
Nazwa w języku angielskim:		Contextual interpretation of Polish literature
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		drugiego stopnia
Rok studiów:	pierwszy	
Semestr:	pierwszy	
Liczba punktów ECTS:	4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Barbara Stelingowska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Andrzej Borkowski, dr hab. Roman Bobryk, dr Marcin Pliszka, dr hab. Barbara Stelingowska
Założenia i cele przedmiotu:		Nabycie wiedzy z zakresu interpretacji literatury polskiej w odniesieniu do różnych kontekstów (historycznych, społecznych, kulturowych, religijnych i in.). Opanowanie umiejętności samodzielnego analizowania i interpretowania tekstów literackich, umiejętność korzystania z narzędzi interdyscyplinarnych, porównywania i zestawiania literatury z innymi zjawiskami kultury. Nabycie gotowości do krytycznego myślenia, formułowania i uzasadniania własnych opinii w dyskusji, otwartości na różne perspektywy interpretacyjne, a także współpracy w grupie.
Symbol efektu	Efekty uczenia się	
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	Student zna definicję tekstu; różne odmiany analizy literackiej: analizę immanentną, kontekstową, funkcjonalną, historycznoliteracką, krytycznoliteracką, dydaktyczną itp. Ma pogłębioną wiedzę o specyfice filologii wśród nauk humanistycznych	
		K_W03, K_W05

W_02	Student rozumie pojęcie „interpretacja” i „analiza”; zna pojęcia związane z warsztatem analitycznym i zdaje sobie sprawę z intertekstualnego charakteru interpretacji.	K_W06
W_03	Potrafi omówić podstawowe problemy interpretacji tekstu. Zna hermeneutyczną metodę lektury dzieła literackiego	K_W01, K_W06
W_04	Zna podstawowe pojęcia z zakresu krytyki literackiej	K_W04
W_05	Zna problemy recepcji i wartościowania dzieła literackiego w kontekście dialogu międzykulturowego	K_W08, K_W09
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student potrafi odtworzyć i wykorzystać w praktyce strukturalną strategię analizy tekstu kulturowego	K_U01
U_02	Umie poprawnie referować teksty historyczno-i krytycznoliterackie oraz odczytywać zawarte w nich sądy interpretacyjne, a także zestawiać różne sądy na temat tego samego tekstu kultury.	K_U03, K_U04
U_03	Nabiera umiejętności analizy, rozumienia i wyjaśniania sensu utworu literackiego w powiązaniu z jego budową oraz kontekstami literackimi i kulturowymi	K_U03
U_04	Zredagować tekst i opracować go pod kątem merytorycznym, stylistycznym, ortograficznym i edytorskim.	K_U10
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Jest gotów do odbioru różnych tekstów artystycznych.	K_K03
K_02	Jest gotów do pogłębiania i rozwijania upodobań literackich, językowych i kulturalnych; przestrzegania zasad etyki zawodowej	K_K05
Forma i typy zajęć:		Ćwiczenia audytoryjne
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowa wiedza terminów z zakresu poetyk i wiedzy o literaturze; ogólna wiedza na temat współczesnych zjawisk z obszaru szeroko pojętej kultury.		
Treści modułu kształcenia:		
Zajęcia mają charakter praktyczny i ich celem jest nabycie wszechstronnej umiejętności pracy z tekstem literackim oraz innymi tekstami kultury (adaptacje literatury). Problemy szczegółowe: 1. Interpretacja – istota zjawiska, podstawowe terminy, granice interpretacji. 2. Analiza i interpretacja dzieła literackiego oraz innych tekstów kultury – ujęcia teoretyczne, wybrane zagadnienia. 3. Warsztaty analityczno-interpretatorskie.		

4. Interpretacja tekstów lirycznych. 5. Interpretacja tekstów epickich. 6. Interpretacja tekstów dramatycznych 7. Adaptacje literatury: film i teatr. 8. W stronę komparatystyki	
Literatura podstawowa:	
1. <i>Wielka Historia Literatury Polskiej</i> (od Średniowiecza do Literatury polskiej w latach II wojny światowej, wydania najnowsze) (wybrane zagadnienia i teksty). 2. Maria Janion, <i>Odnawianie znaczeń</i> , Kraków 1980. 3. Jerzy Krzyżanowski, <i>Paralele. Studia porównawcze z pogranicza literatury i folkloru</i> , Warszawa 1977. 4. <i>Kody kultury. Interakcja, transformacja, synergia</i> , red. Halina Kubicka, Olga Taranek, Wrocław 2009 (wybrane teksty).	
Literatura dodatkowa:	
1. <i>Mała Historia Literatury Polskiej</i> (od Średniowiecza do Trzydziestolecia: 1914-1944). 2. Janusz Sławiński, <i>Miejsce interpretacji</i> , Gdańsk 2001. 3. Seweryna Wyślouch, <i>Literatura a sztuki wizualne</i> , Warszawa 1994. 4. Antoni Czyż, <i>Rojny i gwarny blask kultury</i> , Siedlce 2019. 5. <i>Literatura i wielość kultur</i> , red. Elżbieta M. Kur, Barbara Stelingowska, Siedlce 2019. 6. <i>Dramat polski. Interpretacje</i> , red. Jan. Ciechowicz, Zbigniew Majchrowski, Gdańsk 2001. 7. <i>Liryka polska. Interpretacje</i> , red. Jan. Prokop, Janusz Sławiński, Gdańsk 2001. 8. Marcin Pliszka, <i>Przestrzenie. Studia i szkice o literaturze</i> , Siedlce 2018 (rozdział: <i>Lemowska inspiracja: między tekstem a filmem</i>).	
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:	
Praca nad tekstem, metoda filologiczno-tłumaczeniowa, metoda heurystyczna, konwersacje, wykład wspomagany technikami multimedialnymi.	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03, W_04, W_05	Efekty z zakresu wiedzy będą weryfikowane w formie ustnej i pisemnej – na bieżąco podczas zajęć oraz na egzaminie końcowym w sesji egzaminacyjnej.
U_01, U_02, U_03, U_04	Efekty z zakresu umiejętności będą weryfikowane poprzez ocenę aktywności studenta podczas pracy warsztatowej i konwersatoryjnej, obserwację umiejętności krytycznego myślenia i formułowania argumentów w dyskusji oraz poprzez prezentacje indywidualne i grupowe.
K_01, K_02	Efekty z zakresu kompetencji społecznych będą weryfikowane poprzez obserwację aktywności i zaangażowania studenta w dyskusji oraz ocenę jego obecności i aktywnego uczestnictwa w zajęciach.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu:

1. Zaliczenie kolokwii pisemnych.
2. Aktywność na zajęciach.
3. Egzamin pisemny.

Punktacja oraz oceny w ujęciu procentowym:

0-50 pkt – niedostateczny,
51-60 – dostateczny,
61-70 – dostateczny plus,
71-80 – dobry, 8
81-90 – dobry plus,
91-100 – bardzo dobry.

Bilans punktów ECTS:**Studia stacjonarne**

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15 godzin
Udział w ćwiczeniach	30 godzin
Udział w konsultacjach	2 godziny
Samodzielne przygotowanie się do zajęć, zaliczenia i egzaminu	78 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	4 ECTS